

368 天欲光的時

對山彼片面一路迴過霧煙罩霧 peh
甲怦怦喘，
Uì suann hit pîng bîn
tsit-lōo thàng-kuè bông-
ian-tà-bū peh kah phēnn-
phēnn-tshuán,

透暝猶未 peh 上天頂的日頭，
thàu-mê iáu-buē peh tsiūnn
thinn-tíng ê jít-thâu,

煞雄雄跋落稻埕，
suah hiông-hiông puah-lòh
tiū-tiānn,

摔甲塗跤光鑠鑠。
siak kah thôo-kha kng-sih-
sih.

摔袂疼的貓霧仔光隨迺過戶櫳，
Siak bē thiànn ê bâ-bū-á-
kng suī hānn-kuè hōo-tīng,

躑過門縫，
nng-kuè mng-phāng,

無聲無說就趕入阿福孀的房間。
bô-siann-bô-sueh tō sô-jip
A-hok-tsím ê pāng-king.

「天光矣！」
“Thinn-kng --ah!”

感覺著目睷前烏赳赳的色水若親像
淡薄仔退色，
Kám-kak tiòh bak-tsiu tsing
oo-sô-sô ê sik-tsuí ná tshin-
tshiūnn tām-pòh-á thè-sik,

嘛鼻著透早時仔露水散發的清芳，
mā phīnn-tiòh thàu-tsá-sî-
á lōo-tsuí sànn-huat ê
tshing-phang,

和早前相 siāng,
hām tsá-tsing sio-siāng,

阿福孀袂著急將目睷擘金，
A-hok-tsím bē tiòh-kip
tsiong bak-tsiu peh-kim,

恬恬仔聽著外口風一陣陣吹過稻埕，
tiām-tiām-á thiann-tiòh
guā-kháu hong tsit-tsūn-
tsūn tshue-kuè tiū-tiānn,

共散甲一四界的樹葉、砂粒仔恰粗
糠幼仔吹來掃去的聲音，
kā suānn kah tsit-sì-kè ê
tshiū-hiòh, sua-liáp-á kah
tshoo-khng iù-á tshue lâi
sàu khi ê siann-im,

親像行來躑去的跂步聲。
tshin-tshiūnn kiānn lâi
séh khi ê kha-pōo siann.

阿福孀就按呢一直聽的，
A-hok-tsím tsiū-án-ne it-
tīt thiann ê,

聽的，
thiann ê,

偌濟沓沓滴滴的往事就窸窸窣窣摺
入頭殼底，
guā-tsē táp-táp-tih-tih ê
óng-sū tō si-si-sút-sút
tsinn-jíp thau-khak-té,

行踏出一逝又閣一逝記憶的痕跡，
kiānn-táh tshut tsit tsuā
iū-koh tsit tsuā kì-ik ê
hūn-jiah,

再三提醒阿福孀
tsài-sann thê-tshénn A-
hok-tsím

一人生這條路，猶真久長。
— jîn-sing tsit tiâu lōo,
iáu tsin kú-tng.

大大蕊的目睷沓沓仔擘金，
Tuā-tuā luí ê bák-tsiu
táuh-táuh-á peh-kim,

卻看無這個花花世界一屑屑仔畫面。
khiok khuànn bô tsit ê
hua-hua-sè-kài tsit-sut-
sut-á uē-bīn.

偌濟年囉？
Guā-tsē nī --looh?

阿福孀猶會記得視力對致著青光眼的
目睷內偷偷仔旋走彼頭兩年，
A-hok-tsím iáu ē-kì-tit
sī-lik uì tì-tiòh tshenn-
kong-gán ê bák-tsiu-lāi
thau-thau-á suan tsáu hit
thau nng nī,

不時頭疼、欲吐、烏暗眩，
put-sī thau thiann, beh
thòo, oo-àm-hīn,

磕袂著就起性地，
kháp bē tiòh tō khí-sing-
tē,

四常鬧甲全家雞犬不寧；
sù-siōng nāu kah tsuân-ke
ke-khián-put-līng;

毋管看過偌濟醫生、試過啥物祕方，
m̄-kuán khuànn-kuè guā-tsē
i-sing, tshì-kuè siánn-mih
pì-hng,

甚至四界求神問佛，
sīm-tsì sì-kè kiû-sīn-mng-
pūt,

猶是無法度挽回視力愈離愈遠的跂
步。
iáu sī bô-huat-tōo bán-huê
sī-lik jú lī jú hng ê kha-
pōo.

金金看著本底就已經有夠狹的這一
角仔天地漸漸收縮、變霧、變形，
Kim-kim khuànn-tiòh pún-té
tō í-king ū-kàu èh ê tsit
tsit-kak-á thinn-tē tsiām-
tsiām siu-sok, piàn bû,
piàn-hîng,

彼當時的阿福孀根本毋知影這日子
是欲按怎過落去？

hit-tong-sī ê A-hok-tsím
kin-pún m̄ tsai-iánn tsit
khuán jít-tsí sī beh án-
tsuánn kuè --lòh-khì?

就親像彼時陣全款毋知，
Tō tshin-tshiūnn hit-sī-
tsūn kāng-khuán m̄ tsai,

該當如何才袂予流無停睏的悲傷珠
淚淹死。

kai-tong jû-hô tsiah bē
hōo lâu bô thîng-khùn ê
pi-siong tsu-luī im --sí.

不過，
Put-jî-kò,

日子就按呢一工過過一工，
jít-tsí tsiū-án-ne tsit
kang kuè kuè tsit kang,

如今，
jû-kim,

由一點仔色水深淺抑是光線形影的
差別，
iû tsit-tiám-á sik-tsuí
tshim-tshián iáh-sī kng-
suànn hîng-iánn ê tsha-piàtt,

就有辦法分辨日夜明暗以及四周圍
動靜的變化；

tō ū pān-huat hun-piān
jít-iā bîng-àm í-kip sì-
tsiu-uī tōng-tsîng ê piàn-
huà;

或者是怙一雙手，
hik-tsiá sī kōo tsit siang
tshiú,

嘛有才調摸清楚烏暗世界的面目，
mā ū tsāi-tiāu bong tshîng-tshó
oo-àm sè-kài ê bîn-bók,

和青盲人日常生活的程序。
hām tshenn-mê-lâng jít-
siōng sing-uah ê thîng-sū.

阿福孀有時仔想起彼當陣袂輸天欲
崩矣的見笑模樣，

A-hok-tsím ū-sī-á siūnn-
khí hit-tang-tsūn bē-su
thinn beh pang --ah ê
kiàn-siàu bôo-iūnn,

家己攏感覺足歹勢。
ka-kī lóng kám-kak tsiok
pháinn-sè.

只是，
Tsí-sī,

目屎早就已經流焦，
bák-sái tsá tō í-king lâu-
ta,

猶原 peh 袂出彼口哀傷的鼓井。
iû-guân peh bē tshut hit
kháu ai-siong ê kóo-tsénn.

翻過身，
Huan-kuè sin,

枕頭邊無人，
tsím-thâu-pinn bô lâng,

老的和平常時相仝，
lâu--ê hām pīng-siōng-sī
sio-kāng,

透早就出門矣。
thàu-tsá tō tshut-m̄ng
--ah.

阿福孀共棉襪被摸過來身軀邊攬較
牢的。
A-hok-tsím kā mī-tsioh-
phuê khiú kuè-lâi sin-khu-
pinn lám khah tiâu --ê.

嘛毋知影啥物緣故，
Mā m̄ tsai-iánn siánn-mih
iân-kò,

這幾工目睭一擘金，
tsit kuí kang bák-tsiu
tsit peh-kim,

就感覺一陣陣冷風予人寒甲起雞母
皮。
tō kám-kak tsit-tsūn-tsūn
líng-hong hōo lâng kuān
kah khí ke-bó-phuê.

「這款天，
“Tsit khuán thinn,

也毋知福仔敢有加穿一領較厚的衫
無？」
iā m̄ tsai Hok-á kám ū ke
tshīng tsit niá khah kàu ê
sann --bô?”

整整唸無偌久，
Séh-séh-liām bô-guā-kú,

掛心翁婿的阿福孀免不了又閤怨嘆
查埔人做了十外冬的彼間食品廠的
頭家。
khuà-sim ang-sài ê A-hok-
tsím bián-put-liáu iū-koh
uàn-thàn tsa-poo-lâng tsò
liáu tsáp guā tang ê hit
king sít-phín tshiúnn ê
thâu-ke.

過年過節就講景氣穰、無獎金，
Kuè-nī kuè-tseh tō kóng
king-khì bái, bô tsióng-
kim,

最近這幾個月煞叫人逐工七早八早
去加班？
tsuè-kīn tsit kuí kò guéh
suah kiò lâng tàk kang
tshit-tsá-peh-tsá khì ka-
pan?

害一个六十幾歲的老大人天未光就
愛出門。
Hāi tsit ê lāk-tsáp kuí
huè ê lâu-tuā-lâng thinn
buē kng tō ài tshut-m̄ng.

想著天遮爾冷，
Siūnn-tiòh thinn tsiah-nī
lín,

閣想起往工廠彼條小路的路燈不時
遮歹遮歹，
koh siūnn-khí óng kang-
tshiúnn hit tiâu sió-lōo ê
lōo-tíng put-sî tsia
pháinn hia pháinn,

定定嘛出車禍，
tiānn-tiānn mā tshut
tshia-hō,

前兩工仔猶聽人講起路口有人騎機
車予 thoo-lá-khuh 軋死，
tsíng n̄ng kang-á iáu
thiann lāng kóng-khí lōo-
kháu ū lāng khiâ ki-tshia
hōo thoo-lá-khuh kauh--sí,

愈想愈毋甘愈煩惱的阿福嬾氣甲喙
齒根直直咬：
jú siūnn jú m̄-kam jú huân-
ló ê A-hok-tsím khi kah
tshuì-khí-kin tít-tít kā:

「頭家人哪會攏遮爾無天良？」
“Thâu-ke-lāng ná ē lóng
tsiah-nī bô thian-liông?”